

BBB • Ruimtelijke ordening vraagt om regionaal maatwerk. • Vruchtbare landbouwgrond niet klakkeloos herbestemmen. • Woningcorporaties bouwen 30.000 sociale huurwoningen per jaar. • Maximaal 30 procent van de nieuwe betaalbare woningen is sociale huur. • Meer woningen voor de middengroepen. Koopwoningen moeten betaalbaar blijven. • Versnelde bouw van seniorenwoningen en meergeneratiewoningen. • Starterscontracten om verhuur aan starters aantrekkelijker te maken. • Voorrang koop- en huurwoningen voor mensen met een lokale binding, urgentie of cruciaal beroep. • Leegstaande panden makkelijker ombouwen tot woningen. • Woningdelen en vergunningsvrij delen en splitsen van woningen moet eenvoudiger. • De procedures voor het starten van bouwprojecten verkorten en vereenvoudigen. • Bij nieuwbouw en renovatie krijgen groen en water een plaats. • Ongecontroleerde uitbreiding data- en distributiecentra voorkomen.	CDA • Rijk monitort afgesproken eisen uit de Wet regie volkshuisvesting. • Meer grondposities voor gemeenten, ondersteund door een Nationale Grondbank. • Investeren vanuit een stikstoffonds om Nederland van het slot te halen (o.a. door hogere rekenkundige ondergrens). • Huisvestingswet voor nieuwbouwwoningen reserveren voor eigen inwoners of specifieke doelgroepen (bijv. leraren, agenten). • Jaarlijks 100.000 woningen bouwen. • 30 % sociale huur, twee derde betaalbaar, een derde duurdere huur- en koopwoningen. • Procedures voor woningbouwprojecten juridisch en bestuurlijk versnellen. • Vereenvoudigen optoppen, splitsen, woning delen. • Meer midden huurwoningen bouwen, waarborgfonds voor corporaties. • Invoeren leegstandheffing (bouwplicht binnen twee jaar). • Landelijk plan voor hofjesbouw senioren en mantelzorgwoningen. • Verkorten bezwaarprocedures. • Huurders mogen corporatiewoning kopen onder redelijke voorwaarden. • Goede bereikbaarheid van nieuwe wijken is voorwaarde voor grootschalige woningbouw.	ChristenUnie • Het Rijk moet de ‘Nota Ruimte’ publiceren met grote structuurkeuzes. • Geborgde stikstofreductie om Nederland van het slot te krijgen. • 100.000 nieuwe woningen per jaar. • Minstens twee derde van de nieuw te bouwen huizen moet betaalbaar zijn, inclusief 30 procent sociale huur. • Woningcorporaties krijgen meer financiële ruimte om te investeren in nieuwe woningen. • Nationaal Fonds Betaalbare Koopwoningen uitbreiden om starters meer kansen te geven. • Voldoende seniorenwoningen en hofjes voor ouderen. • Leegstaande kantoren ombouwen tot woningen, grote woningen splitsen of optoppen. • Makkelijker maken om een (pre-)mantelzorg- of familiewoning in de tuin te plaatsen. • Meer studentenkamers bouwen. • Prefabwoningen stimuleren. • In dorpen ‘een buurtje erbij’ stimuleren • Vergunningsprocedures versimpelen en versnellen, bezwaarprocedures verkorten.	D66 • Het Rijk voert samen met provincies en gemeenten actief de regie over de ruimtelijke ordening. • Landelijke Grondbank oprichten om grond van het Rijk sneller in te zetten voor woningbouw. • Tien nieuwe steden bouwen met mix van goedkope koopwoningen, middenhuurwoningen, sociale huurwoningen en woningen voor ouderen en jongeren. • Huisvesting voor aandachtsgroepen wettelijk eerlijk verdelen over gemeenten. • Snelle vermindering van stikstofuitstoot om weer bouwvergunningen te kunnen verlenen. • Nieuwbouw moet voor minstens 30% sociale huur bestaan. • Levensloopbestendige woningen bouwen, wonen verbinden met zorg en welzijn. • Meer huizen voor ouderen om doorstroom te bevorderen. • Vergunningen voor woningdelen en woningsplitsing worden gratis. • Investeren in autoluwe groene wijken. • Nieuwe woonwijken krijgen voorzieningen waar je binnen 15 minuten naartoe kunt lopen. • Bezwaarprocedures worden sneller en korter.	DENK • Minister van Volkshuisvesting die centrale regie voert en woningbouwlocaties aanwijst. • 40% sociale koop- of huurwoningen, 40% betaalbare middenhuur, 20% topsegment. • Toewijzing van beschikbare stikstofruimte lokaal bepalen. • Vaste huurcontracten moeten de norm zijn. • Woningcorporaties meer financiële ruimte geven, afschaffen verhuurderheffing. • Sloop en liberalisatie van sociale huurwoningen mag alleen onder zeer strenge voorwaarden. • Rijksbouwbedrijf om essentiële bouwprojecten door te laten gaan. • Regels en vergunningensystemen afschaffen die in de weg staan van bouw, flexwoningen en het benutten van leegstaande kantoorpanden als woningen. • Startersregeling waarmee starters rentevrij geld kunnen lenen voor de aankoop van een woning. • Bonus voor ouderen die willen doorstromen naar kleinere woning. • Bouw generatiewoningen mogelijk maken. • Voorrangregeling voor starters uit eigen gemeente en statushouders.
Forum voor Democratie • Afschaffen van milieu- en stikstofregels die bouw vertragen. • Afschaffen verplichte duurzaamheidseisen en energielabels. • Jaarlijks 100.000 nieuwe woningen bouwen. • Verkleinen aandeel sociale huurwoningen. • Geen verplicht aandeel sociale woningenbouwen in private projecten. • Nieuwbouw altijd past binnen het historisch aanzicht. • Het stimuleren van generatiewoningen is een speerpunt. • Splitsen van panden en ombouwen kantoren wordt eenvoudiger. • Nieuwbouw moet met voorrang worden gerealiseerd voor Nederlanders. • Woningcorporaties moeten woningen aan huurders verkopen. • De Wet Betaalbare Huur afschaffen, verhuurders volledige vrijheid geven in hun keuze voor huurders. • De huisvesting van statushouders in sociale woningen moet stoppen, Nederlanders krijgen voorrang op wachtlijsten.	GroenLinks - PvdA • Bindende afspraken met gemeenten en provincies over grootschalige woningbouw vastleggen in de Nota Ruimte. • Overheid zet vrijgekomen stikstofruimte in voor projecten met maatschappelijk belang, waaronder woningbouw. • Woningbouwcorporaties nieuwe stijl, zonder winstoogmerk. • Bouwdoelstelling van 100.000 woningen per jaar. Meer investeringsruimte voor betaalbare nieuwbouw. • 40% huurwoningen maximale huur van 900 euro per maand. • 30% maximale huur hebben tot 1200 euro per maand of een koopwoning zijn met maximale koopprijs van 405.000. • Rijksleningen voor bouw woningen tot en met een huur van 700 euro • Woningen voor elke leeftijd (jongeren, ouderen, singles, gezinnen) in nieuwbouwprojecten • Beter benutten van bestaande woonvoorraad: splitsing, optopping, leegstaande kantoorpanden ombouwen. • Mensen met binding met een plek voorrang geven in woningtoewijzing. • Landbouwgrond en verloederde bedrijventerreinen moeten plaatsmaken voor woningen. • Bij nieuwbouwprojecten inzetten op voldoende groen, parken en bomen. • Wettelijke bovengrens aan huurstijging, juridische procedures verkorten.	JA21 • Nieuwe Nota Ruimte realiseren waarbij nieuwe locaties voor woningbouw worden aangewezen. • Regeringscommissaris woningbouwproductie met bevoegdheden om knelpunten op te lossen. • Herziening van de crisis- en herstelwet specifiek voor stikstof, waarbij woningbouw als 'dringend belang' kan worden vrijgesteld. • Fiscale stimulansen en creatieve eigendomsmodellen (zoals huurkoop) zodat jonge gezinnen met een relatief laag inkomen een woning kunnen kopen. • Versnellingsmaatregelen zoals optoppen, transformeren, splitsen, ‘straatje erbij’, prefabbouw, modulaire tiny houses. • Terugkeer van bejaardenhuizen of moderne woonconcepten om doorstroming van ouderen uit grotere woningen te bevorderen. • De Wet betaalbare huur intrekken. • Strenge handhaving van de inschrijvingsplicht bij gemeenten en een harde aanpak van woonmisstanden, zoals overbewoning en malafide verhuurders.		

NSC

- Rijksoverheid moet knopen kunnen doorhakken, zoals het aanwijzen van bouwlocaties.
- Jaarlijks 100.000 woningen bouwen.
- 30% sociaal, twee derde betaalbaar.
- Versnellingsfonds om projecten sneller uit te werken en vergunningen eerder te verlenen.
- Rekenkundige ondergrens van 1 mol/ha/jaar stikstofuitstoot.
- Meer geschikte seniorenwoningen bouwen voor betere doorstroom.
- Initiatieven om jongeren en ouderen samen te huisvesten.
- Stimuleren startersleningen.
- Grote nieuwbouwlocaties komen rond de middelgrote en grote steden op goed bereikbare plekken.
- Inzetten op de bouw van flexibele, modulaire woningen.
- Leegstaande kantoorpanden transformeren naar woonruimte, splitsen en optoppen van woningen eenvoudiger.
- 'Een straatje erbij' aan randen van steden en dorpen.
- Deel woningen toewijzen aan mensen met cruciale beroepen of een sociale binding.
- Verbod op voorrang voor statushouders bij sociale huurwoningen.

Partij voor de Dieren

- Radicale vergroening en architectuur gericht op de brede welvaart.
- Oplossen stikstofcrisis door krimp van veestapel met 75%. Woningen bouwen op landbouwgrond die vrijkomt.
- Woningen worden alleen op klimaatbestendige locaties gebouwd.
- Transformatie van leegstaande kantoorpanden, aanpak van leegstand, optoppen en splitsen van woningen.
- Bouwen aan de rand van bestaande woonkernen.
- Minimaal 40% van de huurwoningen moet bestaan uit sociale huur.
- Sociale huurwoningen worden toegankelijker voor meer mensen door de inkomensgrens te verhogen.
- De huren worden voor de komende vijf jaar bevroren.
- Stop op de bouw van distributiecentra en mega-datacentra.
- Financiële steun voor woningcorporaties om betaalbaar te kunnen bouwen.
- Inzetten op meergeneratiewonen en woonvormen waarbij wonen en zorg gecombineerd worden.
- Heffing op leegstand en braakliggende grond bij bouwprojecten.
- Kraakverbod afschaffen.
- Circulair en natuurinclusief bouwen stimuleren.

PVV

- Buitenstedelijk bouwen: meer grootschalige woningbouwlocaties.
- Binnenstedelijk bouwen: transformatie van kantoor en bedrijfspanden optoppen, splitsen en woningdelen, niet alleen 'straatje erbij' maar hele wijken erbij.
- Ingrijpen door Rijksoverheid bij vastgelopen woningprojecten.
- Rekenkundige ondergrens voor stikstof ophogen.
- Versnelde woningbouw: huurwoningen, middenhuurwoningen en betaalbare koopwoningen.
- Taakuitbreiding woningbouwcorporaties voor bouw extra middenhuurwoningen.
- Sociale huren met 10% verlagen.
- Woningen bouwen voor Nederlanders op grond die vrijkomt door sluiten van AZC's.
- Permanente bewoning recreatiewoning volledig toestaan.
- Geen verplichte taakstelling voor gemeenten voor huisvesting statushouders.
- Geen voorrang voor statushouders voor sociale huurwoningen.
- Kortere en snellere vergunningsverlening en procedures.
- Kraakverbod streng handhaven.

SGP

- Het Rijk kan bouwlocaties aanwijzen om vastgelopen procedures te doorbreken.
- Veel ruimte voor lokaal initiatief: 'straatje erbij'.
- Binnenstedelijk én buitenstedelijk bouwen
- Sneller bouwen in alle segmenten (starters, betaalbare huur, senioren).
- Verhogen rekenkundige ondergrens stikstof.
- Bouw van sociale huurwoningen heeft prioriteit.
- Tiny houses en flexwoningen, lege kantoorpanden ombouwen tot studentenwoningen.
- Extra budget voor passende woonvormen voor ouderen, meer mogelijkheden voor mantelzorgwoningen.
- Woningcorporaties moeten ruimere mogelijkheden krijgen om voor middeninkomens te bouwen (onder strenge voorwaarden).
- Permanente bewoning van recreatiewoningen mogelijk maken.
- Transformeren van leegstaande winkel- en kantoorpanden, optoppen, splitsen, hospitaverhuur.
- Aantal bezwaarprocedures verminderen: eis dat bezwaarmaker een zienswijze bij de gemeente heeft ingediend.
- Sociale huurwoningen mogen alleen gesloopt of verkocht worden onder strenge voorwaarden.

SP

- Nationaal Woonfonds voor volkshuisvesting zonder winstoogmerk.
- Gemeenten krijgen de regie over woningbouw en meer bevoegdheden om de markt opzij te zetten.
- Stikstofuitstoot stevig terugdringen.
- Inzetten op één miljoen extra betaalbare huurwoningen: nieuwbouw, ombouwen leegstaande panden, splitsen, optoppen, terugkopen huurwoningen, voorkomen van sloop.
- Gericht bouwen voor gezinnen.
- Extra woningen voor jongeren, starters en ouderen.
- Bevriezing van de huren, tijdelijke huurcontracten afschaffen.
- Sociale huur moet weer toegankelijk worden voor een brede groep mensen, inclusief middeninkomens, (politieagenten, leraren en zorgverleners)
- Makkelijker maken om wooncoöperatie te starten.
- Leegstaande panden extra belasten.
- Landelijke woonplicht om belegging in woningen tegen te gaan.

Volt

- Visie voor Nederland in 2100 toevoegen aan de Nota Ruimte: uitgangspunt een duurzame leefomgeving voor mens en natuur.
- Nederland moet aanjager worden van Europese samenwerking op het gebied van ruimtelijke ordening.
- Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) krijgt structureel budget krijgen om het doel van 1 miljoen woningen bouwen te kunnen halen.
- Stikstofuitstoot fors omlaag om woningbouw van het slot te halen.
- 100.000 woningen per jaar realiseren.
- Meer betaalbare koopwoningen voor starters met een middeninkomen.
- Minstens twee derde van de nieuwe woningen moet betaalbaar zijn, minimaal 30% sociale huur.
- Groene, duurzame en gezonde wijken waar wonen, werken en recreëren goed samengaan.
- Grote variatie in woningen in wijken (tijdelijk, vast, huur, koop, groot, klein, individuele en groepswoningen en woningcorporaties)
- Landelijke stimuleringsmaatregel voor het splitsen, optoppen, aanplinten, bijplaatsen en transformeren van bestaande bebouwingen.
- De belastingdruk op woningcorporaties verlagen om meer te kunnen investeren in nieuwe huurwoningen.
- Leegstand ontmoedigen door een jaarlijks stijgende gemeentelijke belasting.
- Delen van een woning financieel aantrekkelijker maken, hospitaverhuur stimuleren.
- Doorlooptijden van bezwaar- en beroepsprocedures tegen vergunningverlening versnellen.

VVD

- Sturing vanuit het Rijk voor 30 grootschalige woonwijken.
- Meer huizen bouwen aan randen van steden en dorpen.
- Provinciale of gemeentelijke regels die bouwen in het groen tegenhouden (zoals het Bijzonder Provinciaal Landschap in de Omgevingswet) worden beperkt.
- Fors schrappen in bouwregels (bijvoorbeeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving).
- Ruimte voor vergunningverlening door concrete en generieke stikstofreductie (per sector sturen op emissie met elektrificatie, technische innovatie of extensivering).
- Overheidsgeld moet met name naar betaalbare koopwoningen gaan.
- Elke huurder krijgt het wettelijk recht om de eigen sociale huurwoning te kopen.
- Permanent wonen in vakantiewoningen toestaan.
- Oudere huurders moeten met behoud huur naar een kleiner huurhuis kunnen verhuizen.
- Eenvoudiger maken om bestaande panden in meerdere woningen te splitsen en leegstaande kantoren, winkels of scholen om te bouwen tot woningen.
- Makkelijker maken om een microwoning in de achtertuin te plaatsen voor studenten, starters of mantelzorgers.
- Investeren in twintig kwetsbare wijken via het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.
- Bezwaarprocedures tegen woningbouw drastisch versnellen, vergunningen vereenvoudigen, minder minutieuze natuuronderzoeken.
- Schrappen Wet betaalbare huur, verbod op tijdelijke contracten.